

*Załącznik nr 1
do Zarządzenia nr 142.2022
Burmistrza Miasta i Gminy Skawina
z dnia 9 maja 2022*

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY DLA GMINY SKAWINA NA LATA 2022-2024

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skawinie

ul. Żwirki i Wigury 13, 32-050 Skawina
T: + 48 12 276 21 37, F: + 48 12 276 21 37, @: mgops@skawina.net
mgops.skawina.net

Spis treści

Rozdział 1 Wstęp	3
Rozdział 2 Podstawa Prawna	6
Rozdział 3 Diagnoza środowiska	7
Rozdział 4 Rodziny Wspierające	22
Rozdział 5 Przemoc w rodzinie - Procedura " Niebieskie Karty"	23
Rozdział 6 Analiza SWOT.....	25
Rozdział 7 Cele programu i adresaci	28
Rozdział 8 Działania programowe	28
Rozdział 9 Miejsce i czas realizacji programu	33
Rozdział 10 Realizatorzy programu	34
Rozdział 11 Finansowanie programu.....	34
Rozdział 12 System monitoringu i ewaluacji	34
Rozdział 13 Podsumowanie	36

Rozdział 1

Wstęp

§ 1

Niniejszy Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Skawina na lata 2022-2024, zwany dalej Programem, powstał w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Program jest kontynuacją programu wspierania rodziny realizowanego w Gminie Skawina w latach 2018-2021.

Program koresponduje z zapisem w preambule w/w ustawy: „Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami”¹.

Gmina Skawina to otwarta, ale i przyjazna przestrzeń dla lokalnej społeczności jak również osób przybywających z innych terenów. Powstająca infrastruktura ma na celu rozwój regionu i stworzenie dostatniej i bezpiecznej egzystencji dla mieszkańców. Celem tutejszych władarzy jest zapewnienie optymalnych warunków do rozwoju rodzin oraz jednostek, poprzez aktywizację powołanych w tym celu służb i instytucji do pracy na rzecz społeczeństwa. Współpraca i wsparcie buduje poczucie przynależności, akceptacji oraz satysfakcji z pełnionych ról społecznych, co za tym ułatwia wykonywanie bieżących zadań i rozwiązywanie pojawiających się trudności. Wszelkie działania powołanych jednostek pracujących na rzecz dobra dziecka oraz rodziny powinny być zintegrowane i opracowane tak, by poprzez pracę oddziaływującą na różne sfery życiowe, maksymalizować długofalowe zyski społeczne.

¹ Ustawa z dnia 29 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Koncentracja na rodzinie, jej roli, zasobach oraz deficytach, związana jest z jej fundamentalnym znaczeniem. Rodzina to najstarsza i najpowszechniejsza forma życia społecznego. Jest ona pierwszym i najważniejszym środowiskiem. To w niej każda osoba od najmłodszych lat obserwuje otaczający świat społeczny, uczy się go nazywać, klasyfikować, uznawać za przyjazny albo wrogi, przyswajać wspólne wartości lub je odrzucać. Świadomie lub nieświadomie przejmując jako własne przekazywane w rodzinie treści, zachowania, zwyczaje, co w znacznym stopniu kształtuje późniejszą osobowość. Dlatego tak istotne jest, aby rodzina funkcjonowała prawidłowo, a tym samym zapewniając odpowiednie warunki do rozwoju wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci. Rodzina stanowi integralną część każdego społeczeństwa, jest zarazem jego najmniejszą i podstawową komórką. Jest najważniejszą grupą społeczną, w której człowiek przychodzi na świat, z którą łączy go wielorakie związki. Rodzina, jako naturalne środowisko opiekuńczo-wychowawcze powinno zaspokajać wszystkie podstawowe potrzeby rozwoju dziecka w tym emocjonalne. Rodzice poprzez swoją miłość, zrozumienie wpływają pozytywnie na proces prawidłowej socjalizacji dziecka, przekazując odpowiedni system wartości, tradycji, dbają o jego aktywność, moralność i postępowanie. W rodzinie dziecko zaczyna poznawać i rozumieć wartości społeczne, na których będzie budować swój własny system norm, wartości oraz zachowań.

Rodzina stanowi najbardziej stabilny punkt odniesienia w doświadczeniu dziecka, determinuje jego pomyślny rozwój, pod warunkiem, że dziecko zostanie otoczone miłością będzie miało zapewnione poczucie bezpieczeństwa, stabilizacji, potrzeby materialne, zdrowotne, jak również stabilizację emocjonalną. W przypadku jakichkolwiek dysfunkcji małych dzieci mają prawo do specjalnej ochrony i pomocy ze strony instytucji państwowych. Dotyczy to dzieci zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej lub czasowo umieszczonych poza rodziną, co z kolei generuje działania mające na celu odzyskanie funkcji opiekuńczych przez rodziców. Zachodzące procesy na świecie związane z industrializacją, urbanizacją, migracją i zmianami kulturowymi, znacząco wpłynęły na życie całych społeczeństw. Zmienił się sposób funkcjonowania rodziny, jej struktura, model, liczebność. Obserwuje się, że standardem stało się samotne rodzicielstwo, pozostawanie singlem, czy funkcjonowanie związków jednopłciowych. Zmianie uległ też model rodziny. Nastąpiła reorganizacja władzy rodzicielskiej. Kobieta i mężczyzna stali się równorzędnymi partnerami pod względem wykształcenia, pozycji społecznej, jak również zainteresowań. Dzisiejsze kobiety - matki nie koncentrują się tylko na wychowaniu dzieci czy dbaniu o dom, ale dążą do samorealizacji oraz niezależności finansowej. Podejmują pracę zawodową, przez co mężczyźni przestali być jedynymi

żywicielami rodziny. Ponadto na równych prawach uczestniczą w pracach domowych, opiece i wychowywaniu dzieci. Dokonujące się zmiany społeczne i gospodarcze są nośnikiem wielu przemian w funkcjonowaniu rodzin. Coraz częściej występują problemy opiekuńczo – wychowawcze, w tym bezpośrednio związane z uzależnieniami od środków psychoaktywnych i niestety już powszechnie od mediów społecznościowych, wzmagających alienację społeczną. Na przestrzeni ostatnich lat można też zaobserwować nadmierną troskę o dzieci przechodzącą w nadopiekuńczość, co generuje jednostki niesamodzielne, pogubione, nienauczone stawiania granic, nieodróżniające dobra od zła. Pojawiły się ponadto zjawiska o charakterze globalnym: choroby cywilizacyjne, rosnący odsetek ludzi starych, migracje, oraz lokalnym: ubóstwo, bezrobocie, bezdomność, rozpad rodziny (więzi rodzinnych) i wcześniej niewystępujące -wyraźne podziały światopoglądowe, generujące wzajemną niechęć i agresję. Problemy w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych i skoordynowanych działań.² Pomoc rodzinom zagrożonych kryzysem polega na wzmocnieniu i wsparciu w odzyskaniu zdolności do pełnego, samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie. Powinna być udzielana niezwłocznie i mieć charakter profilaktyczny, natomiast podejmowane działania winny być prowadzone za zgodą rodziny i z jej aktywnym zaangażowaniem, bo tylko wtedy jest skuteczna.

Rok 2020 i 2021 nieoczekiwane przyniósł nowe troski, obowiązki i wyzwania. Ogłoszona pandemia COVID-19 wpłynęła znacząco na funkcjonowanie placówek, jak i organizację służb. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem, bez względu na występujące okoliczności. Kontakt z klientem pomimo narzuconych odgórnie ograniczeń podyktowanych bezpieczeństwem, wymagał zatem ogromnej determinacji ze strony wszystkich pracowników służb społecznych.

Gmina Skawina oferuje szeroki wachlarz usług na rzecz rodzin dotkniętych wszelkimi trudnościami: niezaradnością życiową, brakiem stabilizacji zawodowej i materialnej, niewydolnością wychowawczą, niskim poziomem intelektualnym, kulturalnym i moralnym dorosłych, jak również przemocą i uzależnieniami. Trudności dziecka najczęściej wskazują na zaburzone relacje w rodzinie, ale bywają również związane wyłącznie z rówieśniczym środowiskiem,

² 1 Kawula S., Brągiel J., Janke A. „Pedagogika rodziny”, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 1999, s. 493

zwłaszcza w dobie wszechobecnego Internetu, który zaburza postrzeganie rzeczywistości małym oraz negatywnie wpływa na pracę mózgu dzieci. Problemy występujące w rodzinie narzucają konieczność specjalistycznego wsparcia. Środowiska dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, asystentów rodziny, przedstawicieli oświaty, policji, sądów. Skuteczna pomoc może być osiągnięta we współpracy z przedstawicielami tych służb, jak również ze środowiskiem lokalnym, Kościołem, związkami wyznaniowymi oraz organizacjami pozarządowymi i przedstawicielami wszelkiego rodzaju instytucji, które mają kontakt z rodziną oraz podejmują działania na jej rzecz. Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 stanowi, zatem sprecyzowany plan wdrożenia działań w zakresie pomocy rodzinom przeżywającym wszelkiego rodzaju trudności oraz spójny i skuteczny system pomocy rodzinom dla dobra lokalnej społeczności. Praca z rodziną w Miejsko - Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Skawinie ma na celu osiągnięcie takiego poziomu stabilizacji życiowej rodziny, który umożliwi jej prawidłowe wychowanie dzieci a tym samym nie dopuści do ich oddzielenia. Wszelkie działania prowadzone będą przez odpowiednio przygotowaną kadre, która poprzez współpracę z innymi instytucjami działać będzie na rzecz rodziny z wieloma problemami.

Rozdział 2

Podstawy Prawne

§ 2

Podstawą prawną działań związanych z wspieraniem rodziny m.in. są:

- 1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r., (Dz. U. NR 78,, poz. 483 z późn. zm.),
- 2) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 z późn. zm.),
- 3) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.),
- 4) Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, (Dz. U. z 2020r. poz. 1329),
- 5) Ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci z dnia 11 lutego 2016 roku, (Dz. U. z 2019 poz. 2407 z późn. zm.),

- 6) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249),
- 7) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119),
- 8) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050)
- 9) Ustawa o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 roku, (Dz. U. 2020 r. poz. 111 z późn. zm.),
- 10) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, (Dz. U. 2020r. poz. 1057 z późn. zm.),
- 11) Ustawa z dnia 25 lutego 1964 roku Kodeks rodzinny i opiekuńczy, (Dz. U. 2020 r. poz. 1359),

Rozdział 3

Diagnoza środowiska

§ 3

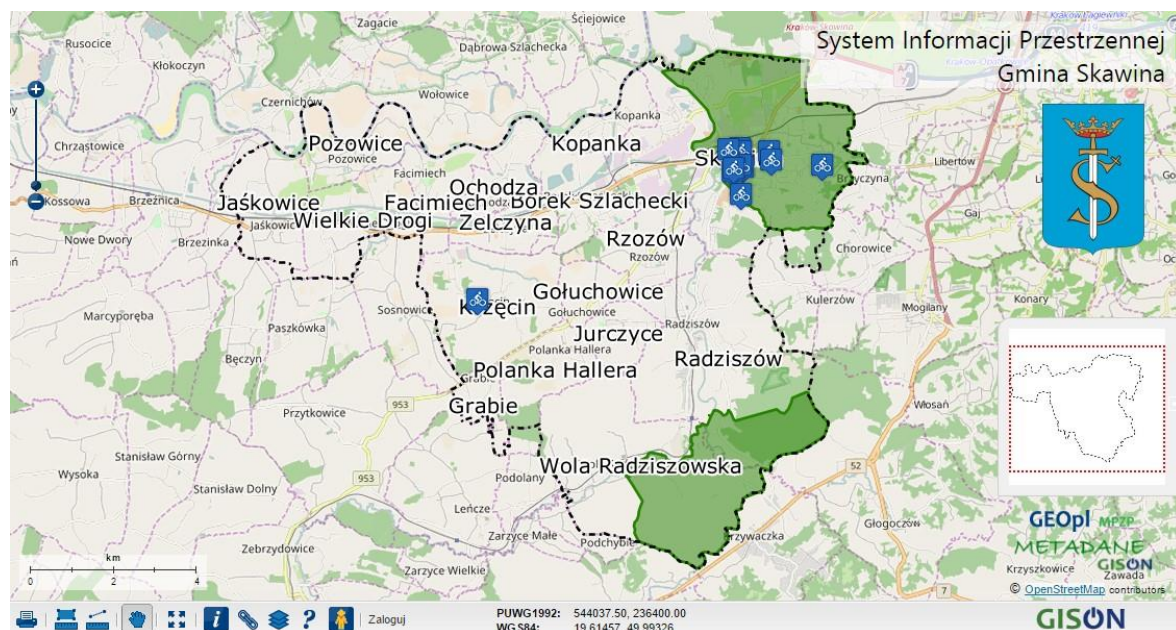
Gmina Skawina jest gminą miejsko-wiejską położoną w bezpośrednim sąsiedztwie stolicy województwa małopolskiego, w południowej części powiatu krakowskiego. Zajmuje powierzchnię 100 km². Od północy gmina sąsiaduje z gminami: Czernichów, Liszki oraz Kraków, od wschodu z gminą Mogilany. Od południa graniczy natomiast z powiatem myślenickim –gminami: Myślenice oraz Sułkowice, a od zachodu z powiatem wadowickim – gminami: Lanckorona Kalwaria Zebrzydowska oraz Brzeźnica.

Gmina Skawina składa się z miasta Skawina oraz 16 sołectw: Borek Szlachecki, Facimiech, Gołuchowice, Grabie, Jaśkowice, Jurczyce, Kopanka, Krzęcin, Ochodza, Polanka Hallera, Pozowice, Radziszów, Rzozów, Wola Radziszowska, Wielkie Drogi i Zelczyna.

Według danych Urzędu Miasta i Gminy w Skawinie, na koniec 2021 roku gminę zamieszkiwały 42 173 osoby, z czego 22 944 osób zamieszkiwało miasto Skawina a 19 229 osób zamieszkiwało obszary wiejskie gminy (16 sołectw). Sołectwami o największej liczbie mieszkańców

są : Radziszów (3491 osób), Wola Radziszowska (2432 osób), Rzozów (1685 osób), Krzęcin (1632 osób) oraz Borek Szlachecki (1422 osób).³

Rys. 1 Położenie Gminy Skawina

Źródło : strona internetowa [www](http://www.bip.malopolska.pl/umigskawina,m,302370,demografia.html)

³<https://bip.malopolska.pl/umigskawina,m,302370,demografia.html><data dostępu 28.03.2022r.>

Liczbę dzieci w poszczególnych miejscowościach gminy Skawina przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Liczba dzieci w rodzinach w poszczególnych miejscowościach Gminy Skawina na dzień 31 grudnia 2019r., 2020r., 2021r.

Miejscowość	Liczba dzieci w wieku 0-3 lat			Liczba dzieci w wieku 4-6 lat			Liczba dzieci w wieku 7-12 lat			Liczba dzieci w wieku 13-15 lat			Liczba dzieci w wieku 16-18 lat		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Skawina	944	922	839	693	698	703	1482	1472	1461	619	652	700	628	597	614
Borek Szlachecki	69	69	69	56	66	54	106	110	118	34	28	38	46	45	38
Facimiech	37	33	38	29	35	28	51	49	52	16	15	22	18	20	21
Gołuchowice	28	31	35	18	20	20	41	35	39	24	27	19	19	18	20
Grabie	14	19	22	19	14	13	30	34	38	18	13	14	14	15	12
Jaśkowice	44	43	45	26	27	32	86	76	66	32	33	41	35	37	31
Jurczyce	31	34	38	30	27	19	42	50	56	16	15	19	13	16	15
Kopanka	52	46	38	32	37	37	80	82	71	31	37	41	31	25	27
Krzęcin	84	84	90	66	60	62	134	141	134	48	47	62	43	48	40
Ochodza	47	46	43	36	38	41	74	68	63	35	34	40	36	32	31
Polanka Hallera	18	18	17	11	13	13	34	31	28	13	17	17	18	15	15
Pozowice	41	37	35	24	28	28	59	49	51	20	34	30	18	17	17
Radziszów	170	174	173	138	145	158	243	245	251	100	113	110	106	108	105
Rzozów	83	74	81	50	65	67	132	115	120	45	60	56	50	45	45
Wielkie Drogi	49	48	54	48	45	41	97	100	104	30	32	43	27	27	24
Wola Radziszowska	106	99	114	78	83	80	180	189	182	66	65	87	75	69	58
Zelczyna	43	55	536	28	25	33	55	57	60	24	24	24	28	24	22

Źródło: Dane statystyczne, Urząd Stanu Cywilnego M i G Skawina

Edukacja jest związana z wychowaniem i z wykształceniem człowieka we wszystkich fazach rozwojowych. Wychowanie i wykształcenie są ściśle związane z nauką, która odpowiedzialna jest za prawidłowy i zharmonizowany proces edukacji całego społeczeństwa.

Na system oświaty w gminie Skawina składają się: szkoły podstawowe wraz z świetlicami szkolnymi oraz oddziałami przedszkolnymi, przedszkola, szkoły średnie, biblioteki, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Poradnia Psychologiczna dla Dzieci i Młodzieży. W szkołach podstawowych i działających przy nich oddziałach przedszkolnych liczba uczniów w lat 2019 – 2021 utrzymuje się na podobnym poziomie. W 2021r. można zauważyć wzrost liczby uczniów Szkołach Podstawowych.

Tabela 2. Placówki edukacyjne Miasta i Gminy Skawina – liczba uczniów uczęszczających.

Rodzaj placówki Oświatowej	Liczba uczniów stan na 2019	Liczba uczniów stan na 2020	Liczba uczniów stan na 2021	Liczba uczniów Stan na 2022
Szkoły Podstawowe	3525	3579	3636	3 636
Oddziały przedszkolne przy Szkołach Podstawowych	145	147	153	153

Źródło: Wydział Edukacji M i G Skawina.

Tabela 3. Liczba przedszkoli na terenie gminy – liczba dzieci uczęszczających

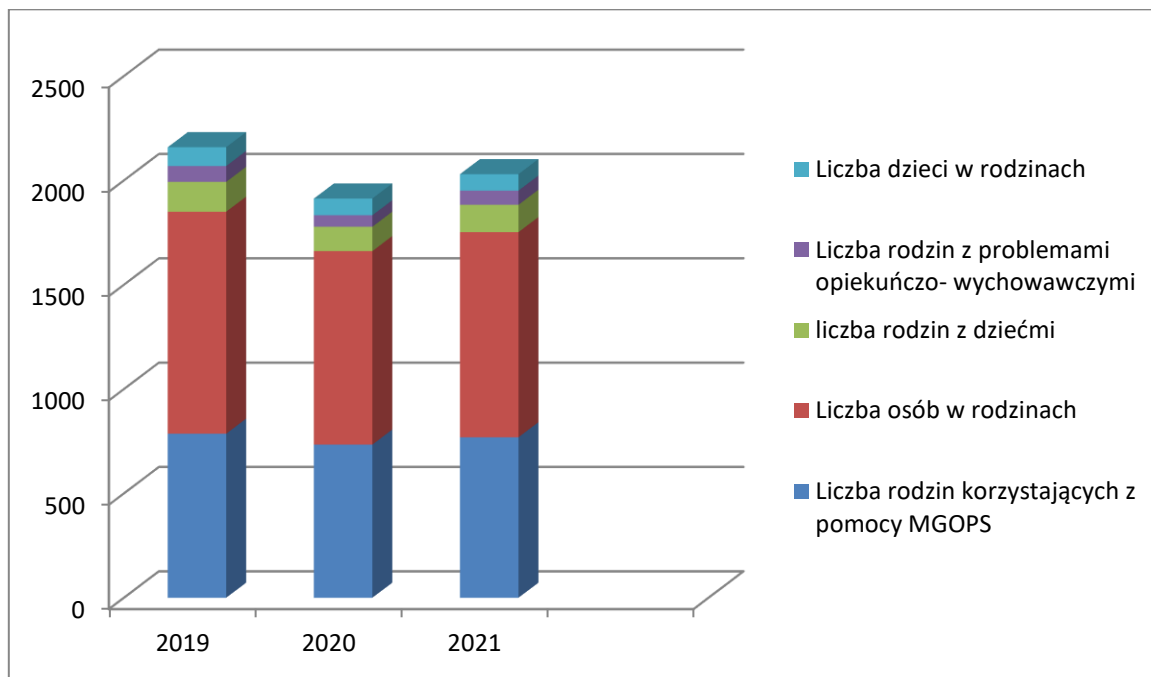
	Liczba dzieci stan na 2019	Liczba przedszkoli stan na 2019	Liczba dzieci stan na 2020	liczba przedszkoli stan na 2020	Liczba dzieci stan na 2021	liczba przedszkoli stan na 2021	Liczba dzieci stan na 2022	Liczba przedszkoli Stan na 2022
przedszkola publiczne	1346	12	1330	12	1441	12	1 441	12
oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	145	8	147	8	153	8	153	8
przedszkola niepubliczne	206	9	191	9	214	10	261	11

Źródło: Wydział Edukacji M i G Skawina.

Z informacji uzyskanych z Wydziału Edukacji Urzędu Miasta i Gminy Skawina wynika, iż w 2021r. na terenie gminy Skawiny funkcjonowało 12 publicznych przedszkoli w tym przedszkole Katolickie funkcjonujące na zasadach publicznego, 10 niepublicznych przedszkoli oraz 8 oddziałów przedszkolnych w szkołach.

Z analizy danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Skawinie wynika, że w 2021 roku z pomocy zgodnie z ustawą o pomocy społecznej skorzystało 769 rodzin w tym 983 osoby, w 2020 roku z pomocy skorzystało 734 rodzin w tym 927 osób. Natomiast w 2019 roku skorzystało 786 rodzin w tym 1064 osoby.

Wykres 1. Liczba rodzin i osób w rodzinach, których przyznano świadczenia w latach 2019-2021.

Źródło: Dane statystyczne MGOPS w Skawinie

Przedstawione dane statystyczne wskazują, że każdego roku liczba rodzin oraz osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej utrzymuje się na podobnym poziomie.

Rodziny wielodzietne od 2014 roku w Gminie Skawina mogą korzystać z ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny.

Tabela 4. Karta Dużej Rodziny wydana w Gminie Skawina na przestrzeni lat 2019-2021

Karta Dużej Rodziny	2019	2020	2021
Liczba rodzin, którym wydano Ogólnopolską Kartę Dużej Rodziny	506	214	386
Liczba członków rodzin, którym wydano Ogólnopolską Kartę Dużej Rodziny	1142	545	108
W tym rodziców	820	249	181
W tym dzieci	272	191	162

Źródło: Dane statystyczne MGOPS w Skawinie

Jak wynika z powyższej tabeli w latach 2020 i 2021 widoczny jest spadek rodzin, którym wydano Ogólnopolską Kartę Dużej Rodziny w porównaniu do 2019r. Liczba rodzin, którym wydano Ogólnopolską Kartę Dużej Rodziny w 2019r. wynosiła 506, co wynikało z faktu, iż zostały wydane karty dla rodzin(rodziców), których dzieci osiągnęły pełnoletność.

W Gminie Skawina najczęściej bezpośrednią przyczyną problemów w rodzinach są ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała choroba, bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, co może powielać z pokolenia na pokolenie błędy wychowawcze (np. lekceważenie norm moralnych). Takie sytuacje powodują, że osłabiają się więzi pomiędzy rodzicami a dziećmi. Licząc się z faktem, iż rodzina jest najważniejszym środowiskiem kształtującym osobowość dziecka, MGOPS skupia się na holistycznej pomocy rodzinom zagrożonym wszelkimi kryzysami. Pomoc ta przydzielana jest w formie materialnej i niematerialnej. Współczesna rzeczywistość pokazuje, że zmieniające się z dnia na dzień realia życiowe są przyczyną niedostosowania społecznego wielu rodzin. W takich warunkach, nasilają się zjawiska destabilizujące procesy wychowawcze, przez co osłabia się także autorytet rodziny. Chcąc zachować więzi łączące członków, rodzina zachęcana jest do korzystania z pomocy specjalistów. Biorąc pod uwagę różnorodność problemów nękających rodziny, tutejszy Ośrodek oferuje pomoc profesjonalistów: pracowników socjalnych oraz asystentów rodzin. Fachową opieką rodziny otaczane są także przez inne instytucje współpracujące z MGOPS tj. placówki oświatowe samorządowe pozarządowe i organizacje pozarządowe, sąd, kuratorzy, Centrum Wspierania Rodziny, „Siemacha” Skawina Placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży w Gminie Skawina mające fundamentalne znaczenie w wyznaczaniu kierunków niezbędnych przemian.

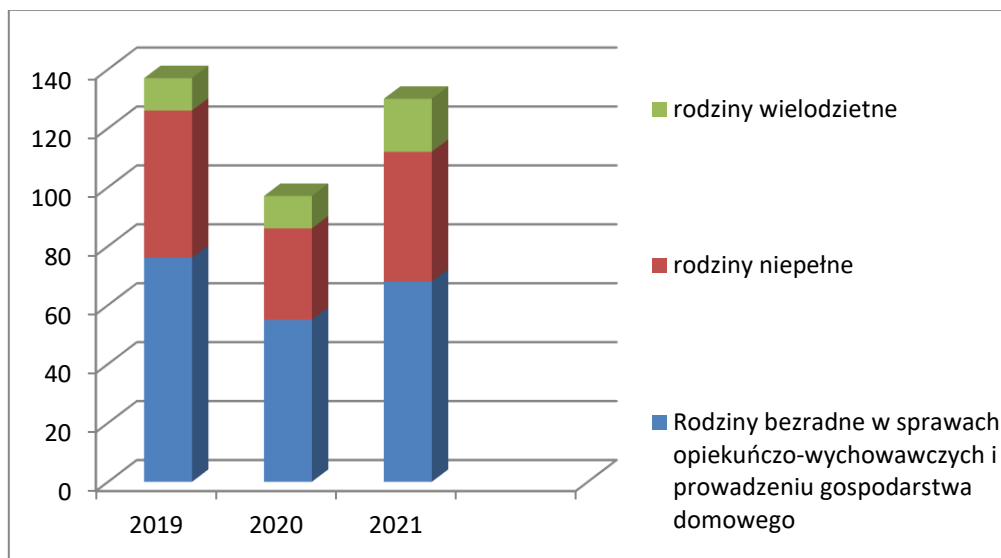
Dane dotyczące powodów trudności życiowych osób korzystających z pomocy MGOPS prezentuje zamieszczona poniżej tabela.

Tabela 5. Powody przyznania pomocy przez MGOPS Skawina w latach 2019-2021.

Lp	Powody	2019		2020		2021		
		Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	
1.	ubóstwo	270	414	262	388	280	449	
	sieroctwo	0	0	0	0	0	0	
2.	bezdomność	13	13	13	13	18	18	
3.	potrzeba ochrony macierzyństwa	53	266	35	170	40	197	
3a	w tym: wielodzietność	39	218	25	136	32	173	
4.	bezrobocie	135	283	152	354	186	389	
5.	niepełnosprawność	295	445	357	629	256	374	
6.	długotrwała lub ciężka choroba	430	684	387	569	397	611	
7.	bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	76	241	55	174	68	232	
7a	w tym:	rodziny niepełne	50	155	31	100	44	145
		rodziny wielodzietne	11	6	11	56	16	79
8.	przemoc w rodzinie	2	7	1	5	1	1	
9.	alkoholizm	33	38	30	30	27	34	
10	narkomania	1	1	2	2	4	4	
11	trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z Zakładu Karnego	12	13	5	7	13	14	
12	zdarzenie losowe	8	17	2	4	7	16	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań MGOPS za rok 2019,2020,2021

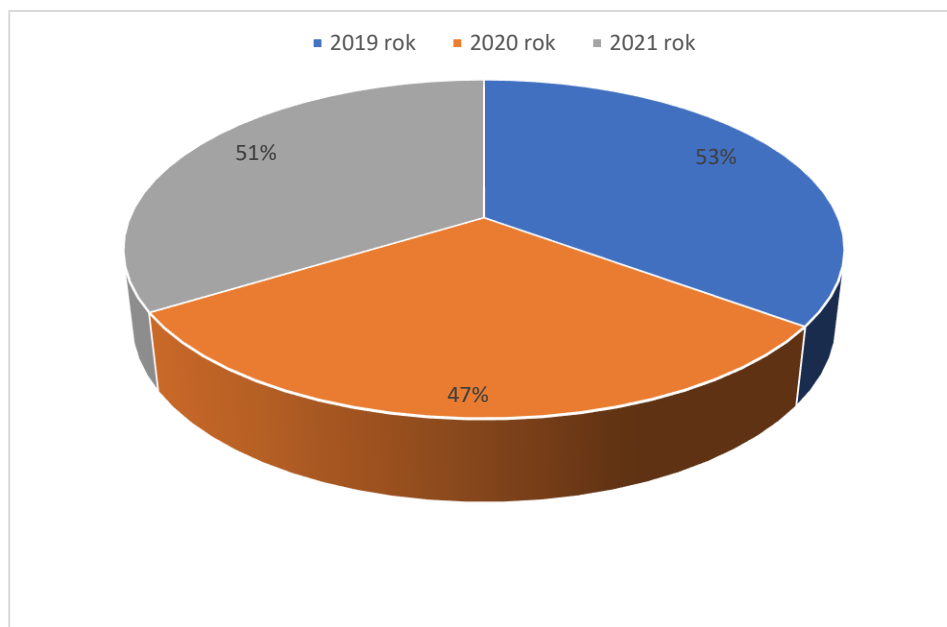
Wykres 2. Liczba rodzin objętych pomocą z powodu bezradności przez MGOPS Skawina w latach 2019-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań MGOPS za rok 2019,2020,2021

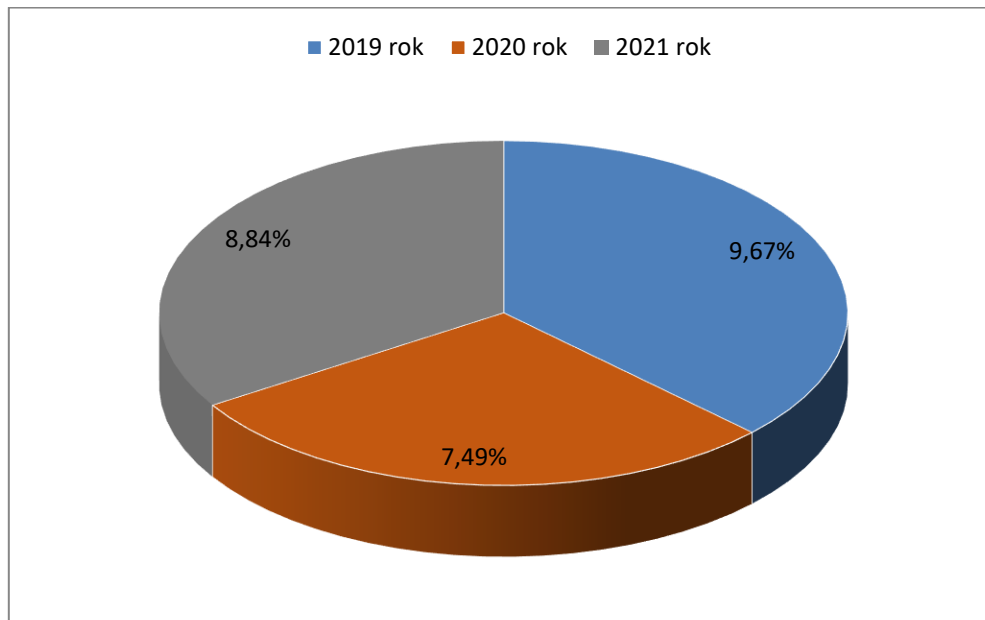
Z powyższych danych wynika, że na terenie gminy odnotowuje się wysoki odsetek rodzin wymagających długofalowego wsparcia w kwestii opiekuńczo-wychowawczym.

Wykres 3. Procentowy udział rodzin z problemem opiekuńczo- wychowawczym w ogólnej liczbie rodzin z dziećmi objętych pomocą w latach 2019-2021

Źródło: Dane statystyczne MGOPS w Skawinie

Wykres 4. Procentowy udział rodzin z problemem opiekuńczo- wychowawczym w ogólnej liczbie rodzin objętych pomocą w latach 2019-2021

Źródło: Dane statystyczne MGOPS w Skawinie

Z zestawionych danych wynika, że w 2019 roku liczba rodzin, w których występowały problemy opiekuńczo-wychowawcze stanowiła 9,67 % wszystkich rodzin objętych pomocą, a 53 % wszystkich rodzin z dziećmi objętych pomocą. W roku 2020 liczba tych rodzin obejmowała 7,49 % a wszystkich rodzin objętych pomocą, a 47 % wszystkich rodzin z dziećmi objętych pomocą. Natomiast w 2021 roku liczba rodzin, w których występowały problemy opiekuńczo-wychowawcze stanowiła 8,84 % wszystkich rodzin objętych pomocą Ośrodka, a 51 % wszystkich rodzin z dziećmi objętych pomocą. Powyższe dane wskazują, że w okresie od 2019 roku do 2021 roku liczby rodzin z problemem opiekuńczo-wychowawczym utrzymuje się na podobnym poziomie.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skawinie został wyznaczony, jako jednostka realizująca zadania wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j.. Dz. U. z 2022 r.poz. 447) Uchwałą nr XIV/178/2011 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 28 grudnia 2011 roku w sprawie wyznaczenia podmiotu właściwego do realizacji zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny.

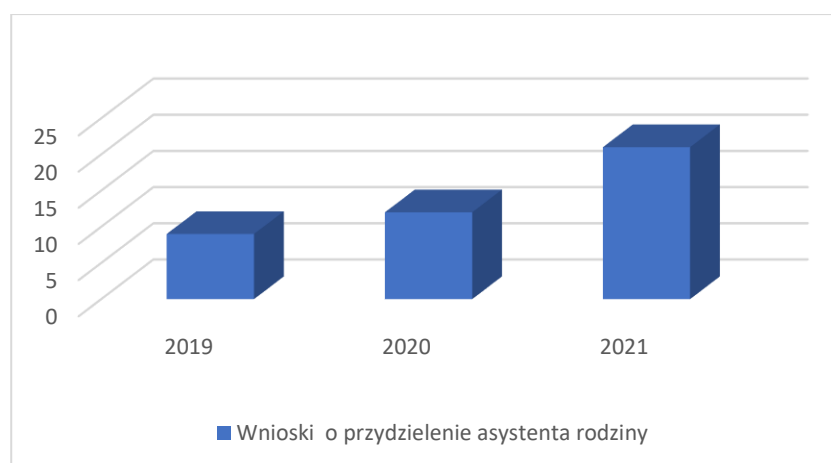
W ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zapisany został obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Ważnym zadaniem zapisanym w cytowanej wyżej ustawie jest zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych wsparcia asystenta rodziny. Pomoc w postaci asystenta rodziny pozwala wzmocnić rodziny w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych i zapobiega umieszczeniu dzieci poza rodziną, w pieczy zastępczej. Zgodnie z zapisami art. 11 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku, gdy Ośrodek Pomocy Społecznej podejmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza rodzinny wywiad środowiskowy, na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej. Po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego i dokonaniu analizy sytuacji rodzinnej, pracownik socjalny, jeżeli uzna za zasadne, występuje do Dyrektora Ośrodka z wnioskiem o przydzielenie rodzinie pomocy w formie asystenta rodziny.

W 2021 roku pracownicy socjalni występowali z wnioskiem do Dyrektora o przydzielenie asystenta rodziny w 21 przypadkach. Natomiast w 2020 roku pracownicy socjalni występowali z wnioskiem o przydzielenie asystenta rodziny w 12 przypadkach, a w 2019 roku występowali z wnioskiem tylko 9 razy.

Po otrzymaniu wniosków Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej każdorazowo przydzielał rodzinie asystenta.

Wykres 5. Liczba wniosków pracowników socjalnych o wsparcie asystenta rodziny w latach 2019-2021

Źródło: Dane statystyczne MGOPS w Skawinie

Z powyższych danych wynika, że na terenie gminy na przestrzeni lat 2019-2021 odnotowuje się wzrost rodzin wymagających wsparcia asystenta rodziny.

Asystent rodziny ma na celu pracę z rodziną w problemach nie tylko wychowawczych, lecz także w sprawach codziennych. Realizowana przez niego pomoc polega na wsparciu w przezwyciężeniu trudności, w poprawie sytuacji życiowej, by w przyszłości rodzina samodzielnie pokonywała własne problemy. Współpraca z rodziną oparta jest o plan pracy, który z założenia jest długofalowy. Asystent rodziny pracuje z nią średnio przez 2–3 lata, w zależności od potrzeb. Jeżeli rodzina nie wykazuje chęci i zaangażowania we współpracę z nim, możliwe jest podjęcie decyzji o wcześniejszym jej zakończeniu.

Zadania asystenta rodziny określone są w art. 15 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do których w szczególności należą:

opracowanie i realizacja określonego planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny; pomoc w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego; udzielenie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, a także problemów wychowawczych; motywowanie rodziny do podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz wspieranie aktywności społecznej rodzin; pomoc w poszukiwaniu pracy zarobkowej i jej utrzymaniu; współpraca z rodziną zastępczą, rodzinnym domem dziecka, placówką opiekuńczo-wychowawczą, w których umieszczono dziecko z rodziny przeżywającej trudności; udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych; podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin; prowadzenie dokumentacji, która dotyczy pracy z rodziną, dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, ale również monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną; sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach.

Asystent rodziny pełni w środowiskach rodzinnych wiele ról, m.in. jest rzecznikiem rodziny, mediatorem rodziny i w rodzinie, konsultantem, superwizorem, doradcą. Zadaniem asystentów jest kierowanie procesem zmiany postaw życiowych wszystkich członków rodziny. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną za jej zgodą i z jej aktywnym udziałem, motywując rodzinę do aktywnego współdziałania w realizacji planu pracy z rodziną, określa wraz z rodziną sposób wyjścia z trudnej sytuacji, ustala słabe i mocne strony rodziny, rodzaj i kolejność podejmowanych działań. Idea pracy

asystenta daje nadzieję na większą skuteczność pracy z rodziną, praca socjalna w zwykłym trybie. Asystent rodziny bezpośrednio świadczy usługi rodzinom przeżywającym trudności i pomaga w dotarciu do usług oferowanych przez system wsparcia. Praca asystenta rodziny obejmuje następujące obszary:

- **obszar umiejętności opiekuńczo- wychowawczych** (podnoszenie, wzmacnianie kompetencji opiekuńczo- wychowawczych rodzin, proponowanie udziału w szkołach dla rodziców, kierowanie na terapię, współpraca z Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną, współpraca ze szkołami, przedszkolami, świetlicami, placówkami)
- **obszar formalno- prawny** (pomoc w uzyskaniu dokumentów, pomoc w przygotowaniu pism urzędowych: wniosków, podań, pozwów sądowych)
- **obszar zawodowy** (motywowanie do rejestracji w Powiatowym Urzędzie Pracy, pomoc w napisaniu CV, listów motywacyjnych, motywowanie do podjęcia pracy, dostarczanie ofert pracy, nauka pozyskiwania ofert pracy: Internet, prasa, PUP, trening prezentacji rozmów kwalifikacyjnych)
- **obszar finansowy** (pomoc, udzielanie informacji o przysługujących rodzinom uprawnieniach: zasiłki, renty, pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, ale także nauka zarządzania budżetem domowy, planowanie wydatków, kontrola finansów)
- **obszar zdrowia** (motywowanie do posiadania ubezpieczenia, motywowanie do dbania o zdrowie, pomoc w ustalaniu terminów wizyt, prowadzenie monitoringów wizyt, towarzyszenie w trakcie wizyt lekarskich, współpraca z służbą zdrowia, pomoc w pozyskiwaniu orzeczeń o stanie zdrowia, monitorowanie i motywowanie do regularnego kontrolowania stanu zdrowia wszystkich domowników a przede wszystkim dzieci – szczepienia zgodne z kalendarzem szczepień, bilanse, przeglądy stomatologiczne)
- **obszar mieszkaniowy** (poprawa sytuacji mieszkaniowej poprzez: udzielenie pomocy w kwestiach oczekiwania na przydział mieszkania socjalnego, pomoc w wynajęciu mieszkań, motywowanie do poprawy warunków mieszkaniowych, dbałości o estetykę mieszkań).

Tabela nr 2 przedstawia liczbę rodzin objętych asystenturą, przeciętny czas współpracy oraz ilość rodzin i przyczyny zakończenia współpracy z asystentem w latach 2019-2021.

Tabela 6. Liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny w latach 2019-2021.

Rok			2019	2020	2021
Liczba rodzin, które korzystały z asystentury	Ogółem		25	27	39
	w tym	zobowiązane przez Sąd	2	1	5
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta	do 3 miesięcy		5	2	6
	od 3 do 12 miesięcy		6	11	17
	powyżej roku		14	14	16
Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną			16 miesięcy	14 miesięcy	16 miesięcy
Liczba rodzin, z którymi asystent zakończył współpracę	w tym	ze względu na osiągnięcie efektu	4	0	0
		ze względu na zaprzestanie współpracy rodziny z asystentem	1	2	7
		ze względu na brak efektów	2	2	0
		inne	0	1	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań MGOPS za rok 2019, 2020, 2021

Dokonując analizy danych w tabeli obserwuje się, iż pomoc w formie wsparcia jaką jest asystentura dla rodziców, którzy się borykają z trudnościami min. w aspekcie opiekuńczo-wychowawczym, utrzymuje się na przestrzeni lat 2019-2021 na podobnym poziomie.

Powołanie instytucji asystenta rodziny jest jednym z elementów spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną. Asystent rodziny jest jednym z narzędzi pracy z rodziną, w której wystąpiły zaburzenia w funkcjonowaniu, powodujące różne dysfunkcje, takie jak uzależnienia, przemoc, zaniedbanie, bezradność, mogące prowadzić do konieczności objęcia dzieci pieczą zastępczą. W przypadku niemożności zapewnienia opieki i prawidłowego wychowania dziecka przez rodzinę biologiczną powiat zapewnia pieczę zastępczą w rodzinie zastępczej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej. Zadaniem gminy natomiast jest współfinansowanie pobytu dziecka w wyżej wskazanych formach pieczy zastępczej.

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące liczby dzieci z terenu Gminy Skawina umieszczonych w pieczy zastępczej.

Tabela 7. Szacunkowa liczba dzieci z terenu Gminy Skawina umieszczonych w pieczy zastępczej w latach 2019-2021

Wyszczególnienie			2019	2020	2021
Liczba dzieci z Gminy Skawina umieszczonych w pieczy zastępczej	Ogółem		38	39	45
	w tym	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych spokrewnionych	20	20	19
		Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych zawodowych	1	3	7
		Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych niezawodowych	8	5	5
		Liczba dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej	9	11	14
Liczba dzieci, które opuściły pieczę zastępczą			10	3	9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań MGOPS za rok 2019, 2020, 2021

Z analizy powyższych danych wynika, że problem związany z zagrożeniem umieszczenia dzieci w rodzinie zastępczej ma tendencję wzrostową. Dlatego tak bardzo istotne wydaje się podjęcie stosownych rozwiązań, które będą miały na celu zapobieganie dalszemu rozszerzaniu się problemu, jak również jego systematycznemu niwelowaniu poprzez podejmowanie działań o charakterze prewencyjnym i profilaktycznym. Istotnym elementem jest również podejmowanie działań zmierzających do powrotu dzieci do rodzin biologicznych poprzez prace socjalną i wsparcie asystenta rodziny w tych rodzinach.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania pomocy społecznej zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. art.15 ust. 2 (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268) i

Zarządzeniem Dyrektora Miejsko – Gminnego Ośrodka Społecznej nr 25/2018 z dnia 17 lipca 2018 r. MGOPS w Skawinie.

W ustawie o pomocy społecznej zapisano w art. 2.1 „ Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości” oraz art. 3.2 „ Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie sytuacjom, których mowa w art. 2 ust. 1, przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem”.⁴

Praca socjalna to interdyscyplinarna działalność mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Pracownicy socjalni wpływają na zmianę życia indywidualnych osób oraz rodzin, którym służą w przypadku nagłej sytuacji kryzysowej jak i codziennych, osobistych problemach.

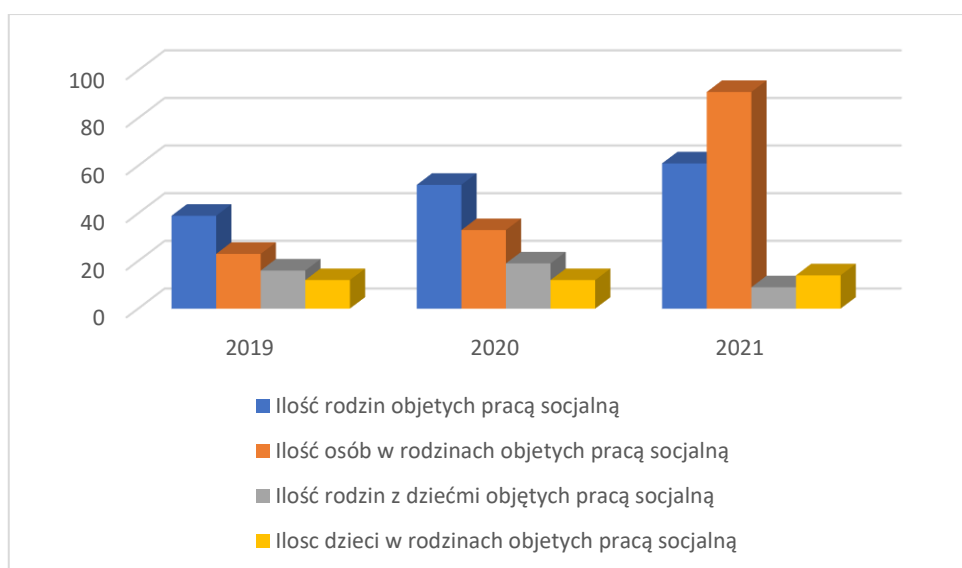
Pracownik socjalny często pełni funkcję „pogotowia ratunkowego” będąc po części prawnikiem, pedagogiem, psychologiem, pielęgniarką, doradcą czy po prostu cierpliwym słuchaczem. Praca socjalna jest ukierunkowana na przywrócenie utraconej zdolności samodzielnego funkcjonowania osoby lub rodziny. To działalność ułatwiająca jednostkom, grupom, środowiskom adaptację w zmieniających się warunkach życia. Jej ostatecznym celem jest umożliwienie osobom i rodzinom kierowania własnym postępowaniem oraz zdobycie niezależności w zabezpieczeniu warunków niezbędnych do egzystencji godnej człowieka.

Najczęstsze działania pracowników socjalnych w ramach pracy socjalnej realizowane są w obszarze: mieszkaniowym, zawodowym, ekonomicznym, zdrowotnym, rodzinnym, opiekuńczo-wychowawczym, formalno-prawnym.

W 2021 r. objęto pracą socjalną 61 środowisk tj. 91 osób i 9 rodzin w tym dzieci 14, a 2020 r. objęto pracą socjalną 52 środowisk tj. 33 osoby i 19 rodzin w tym dzieci 12. Natomiast w 2019 r. objęto pracą socjalną 39 środowisk tj. 23 osoby oraz 16 rodzin w tym dzieci 12.

⁴ Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej

Wykres 6. Liczba rodzin objętych pracą socjalną przez MGOPS Skawina w latach 2019-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań MGOPS za rok 2019, 2020, 2021

Rozdział

Rodzina Wspierająca

§ 4

Sposobem wsparcia rodziny problemowej, wymagającej przezwyciężenia kryzysu, jest zapewnienie jej pomocy poprzez rodzinę wspierającą. Zadaniem takiej rodziny jest pomoc w opiece oraz wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego czy kształtowaniu czy wypełnianiu podstawowych ról społecznych, przy współpracy z asystentem rodziny. Formy pracy rodziny wspierającej a raczej współpracy mogą być bardzo różnorodne, uzależnione są przede wszystkim od uzgodnień między zainteresowanymi rodzinami oraz zależą od pomysłowości

Jak i inicjatywy osób bezpośrednio zainteresowanych. Udzielane w tej postaci wsparcie daje możliwość dzielenia się doświadczeniem oraz pozytywnym przykładem. Rodzina powołana do pełnienia funkcji Rodziny wspierającej może pochodzić z bezpośredniego otoczenia. Ustanawia ją Burmistrz właściwy ze względu na miejsce zamieszkania rodziny wspieranej po uzyskaniu pozytywnej opinii Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej, wydanej na podstawie przeprowadzonego rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Brak jednak jest chętnych do pełnienia takich ról. Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej podejmować będzie działania mające na celu:

- pozyskanie rodzin do pełnienia funkcji rodziny wspierającej,
- promowanie i upowszechnianie wsparcia udzielanego przez rodziny wspierające – kampania informacyjna (plakaty, ulotki, informacja na stronie MGOPS). Rodziny chętne do pełnienia funkcji rodziny wspierającej mogą zgłaszać swoją kandydaturę do Ośrodka Pomocy Społecznej w Skawinie

Rozdział 4

Przemoc w rodzinie – Procedura „Niebieskie Karty”

§ 4

Problem przemocy w rodzinie jest bardzo poważnym problemem społecznym naszych czasów, jest to zjawisko, które w bardzo wielu przypadkach jest ukryte i nie zostaje ujawnione. Jest to zjawisko trudne do zdiagnozowania. Tak naprawdę nikt nie wie, jaka jest prawdziwa skala przemocy w rodzinie.

Przemoc w rodzinie to zjawisko społeczne, które przez dłuższy czas było akceptowalne. Występuje obecnie we wszystkich warstwach społecznych, niezależnie od wykształcenia, wykonywanego zawodu, statusu społecznego. Przemoc domowa w dużej mierze występuje w wyniku przyzwolenia społecznego, osobistych przekonań wyniesionych z domu rodzinnego. Zjawisko przemocy jest wciąż aktualnym i jednym z najistotniejszych problemów współczesnego społeczeństwa.

Według definicji Ireny Pospiszyl przemoc to „wszystkie nieprzypadkowe akty naruszające osobistą wolność jednostki, które przyczyniają się do fizycznej albo psychicznej szkody drugiego człowieka

i które wykraczają poza społeczne normy wzajemnych kontaktów międzyludzkich”. Przemoc według definicji zawartej w art. 2 pkt. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie to: „Jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt1 (członek rodziny –osoba najbliższa w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. –Kodeks karny, a także inna osoba wspólnie zamieszkująca lub gospodarująca, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc domowa może być skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie, dlatego tak istotne jest przeciwdziałanie przemocy oraz tworzenie interdyscyplinarnego systemu pomocy osobom krzywdzonym.

Procedura „Niebieskiej Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie. Interdyscyplinarne podejście do realizacji procedury „Niebieskie Karty” ma na celu zintensyfikowanie działań wszystkich służb na rzecz poprawy sytuacji osoby dotkniętej przemocą w rodzinie. Celem procedury Niebieskiej Karty jest dokumentowanie i zapobieganie występowaniu przemocy domowej. Podstawą prawną wprowadzenia procedury jest art. 9d ust. 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz prowadzi obsługę administracyjną Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Skawinie działa na mocy ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz uchwały Nr V/58/11 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 23 marca 2011r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania, zarządzenia Nr 32.2016 Burmistrza Miasta i Gminy Skawina z dnia 22 lutego 2016r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego działającego na rzecz przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na terenie Miasta i Gminy realizuje zadania mające na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Tabela 8. Procedura „Niebieskie Karty”

	Liczba założonych Niebieskich Kart	Liczba procedur Niebieskich Kart kontynuowanych z poprzednich lat	Liczba odbytych Grup roboczych	Liczba rodzin objętych procedura
2019	102	72	684	148
2020	65	77	473	128
2021	65	51	454	108

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań MGOPS za rok 2019, 2020, 2021

Dzieci pochodzące z rodzin, w których prowadzono procedurę były objęte pomocą psychologiczno – pedagogiczną na terenie szkół, a w trakcie nauczania zdalnego za pośrednictwem platformy Microsoft Teams. Rodzice otrzymali wsparcie w formie rozmowy i konsultacji od szkolnych specjalistów. Powyższe informacje pochodzą od przedstawicieli Oświaty (pedagogów), którzy uczestniczyli w spotkaniach grup roboczych.

W rodzinach objętych procedurą „ Niebieskie Karty”, w których są małoletnie dzieci wprowadzany jest monitoring przez okres 6 miesięcy od zakończenia procedury „Niebieskiej Karty”, w celu sprawdzania stanu bezpieczeństwa domowników. W 2021 roku monitoring był prowadzony w 30 rodzinach.

Rozdział 4

Analiza SWOT

§ 4

Opracowana diagnoza, a także potrzeby i oczekiwania zgłaszane przez osoby działające w obszarze wsparcia rodziny podczas badania focusowego (zogniskowanych wywiadów grupowych) umożliwiły sporządzenie analizy SWOT, która określa mocne i słabe strony, a także szanse i zagrożenia systemu wsparcia rodziny w Gminie Skawina.

Tabela 9. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<p>-obowiązujące strategie, programy i akty prawne dla Gminy Skawina -położenie gminy, -dobrze funkcjonujący MGOPS w Skawinie, -współpraca instytucji działających na rzecz rodziny, -dostępność instytucji pomocowych na terenie Gminy; -działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, -działalność Interdyscyplinarnego Zespołu do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, -działalność Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, -działalność Poradni Psychologicznej dla Dzieci i Młodzieży -działalność Centrum Zdrowia Psychicznego -wykształcona i doświadczona kadra pomocy społecznej i oświaty, działająca na rzecz dzieci i rodziny, -dostęp do poradnictwa specjalistycznego, -istnienie placówek wsparcia dziennego, -dostępna oferta profilaktyczno - edukacyjna placówek oświatowych działających na terenie Gminy Skawina, -dostępna oferta zajęć pozalekcyjnych oferowanych przez szkołę, placówkę „Siemacha” -działalność lokalnych stowarzyszeń i organizacji pozarządowych, -oferta programowa CKiS, Biblioteki Miejskiej, placówki „ Siemacha” skierowana do dzieci i młodzieży, -rozbudowane zaplecze sportowe, -możliwość korzystania mieszkańców Gminy Skawina z Karty Dużej Rodziny, -dobra sytuacja na rynku pracy, -dobra komunikacja z miastem Kraków (PKP, MPK) -działalność Ośrodka Kuratorskiego - pomoc dzieciom zagrożonym demoralizacją</p>	<p>-niewystarczająca współpraca instytucji w zakresie wsparcia rodziny, -niski poziom wykształcenia osób korzystających z pomocy społecznej, -niski poziom świadomego rodzicielstwa, -brak rodzin wspierających, -niedostateczna wiedza mieszkańców gminy na temat form wsparcia i instytucji działających na rzecz pomocy dziecku i rodzinie, -niski poziom aktywności klientów pomocy społecznej w zakresie wykorzystania własnych zasobów i możliwości w przewyżnianiu sytuacji kryzysowej, -niska motywacja do podjęcia działań zmierzających do zmiany i poprawy sytuacji u osób wymagających wsparcia, -przerzucenie całkowitej odpowiedzialności za wychowanie dziecka na szkołę i/lub inne instytucje, -wyuczona bezradność i roszczeniowość, -bierna postawa rodziców wobec problemów występujących w rodzinie, -zjawisko alkoholizmu, -wzrost ilości zachowań ryzykownych wśród dzieci i młodzieży, -występujące patologie społeczne, -mało rozwinięta sieć wsparcia dla rodziców z małymi dziećmi- kluby dziecięce, żłobki, przedszkola - mała ilość miejsc w stosunku do ilości chętnych</p>

SZANSE	ZAGROŻENIA
<p>-rozwój innowacyjnych metod wsparcia rodziny w pracy asystenta rodziny oraz pracownika socjalnego</p> <p>– wprowadzanie środowiskowego modelu pracy socjalnej,</p> <p>-udział w projektach UE,</p> <p>-ustawiczne szkolenia osób pracujących na rzecz rodziny,</p> <p>-grupy wsparcia działające na terenie gminy,</p> <p>-wykorzystanie potencjału i zasobów organizacji pozarządowych,</p> <p>-możliwość pozyskiwania środków finansowych z konkursów ogłaszanych przez MRPiPS, konkursów w ramach programu wspierania jednostek samorządu terytorialnego w budowaniu lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną oraz środków z funduszy europejskich,</p> <p>-skuteczna i trafna diagnoza problemów dotyczących rodziny oraz analiza dynamiki rozwoju pojawiających się problemów społecznych,</p> <p>-rozwój wolontariatu,</p> <p>-wzrost zaangażowania społeczności lokalnej w działania na rzecz dziecka i rodziny,</p> <p>-promocja działalności rodzin wspierających,</p> <p>-rozwój wsparcia całodobowego</p>	<p>-dalsze utrwalanie się zjawisk negatywnych w sferze społecznej,</p> <p>-zanik więzi i tradycji rodzinnych, rozpad rodziny,</p> <p>-zaniedbanie emocjonalne dziecka, upadek autorytetów,</p> <p>-brak czasu rodziców dla dzieci,</p> <p>-zmiana funkcji pełnionych przez rodzinę,</p> <p>-niski poziom wiedzy na temat świadomego rodzicielstwa,</p> <p>-zaniedbywanie obowiązków opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców,</p> <p>-społeczne przyzwolenie na nadużywanie alkoholu (głównie na wsiach),</p> <p>-brak wystarczającej wiedzy nt. nowych uzależnień i cyberprzemocy,</p> <p>-uzależnienie świadczeniobiorców MGOPS w Skawinie od otrzymywanej pomocy,</p> <p>-zjawisko „dziedziczenia biedy”,</p> <p>-wzrost kosztów utrzymania rodziny,</p> <p>-przerzucenie całkowitej odpowiedzialności za wychowanie dziecka na szkołę i/lub inne instytucje,</p> <p>-przerzucanie odpowiedzialności za losy rodziny na instytucje,</p> <p>-brak świadomości na temat groźących dziecku niebezpieczeństw,</p> <p>-brak zainteresowania rodziców sposobem spędzania czasu wolnego przez dziecko,</p> <p>-rosnąca ilość dzieci i młodzieży używających środków psychoaktywnych,</p> <p>-wzrost agresji wśród dzieci i młodzieży,</p> <p>-przemoc,</p> <p>-wypalenie zawodowe pracowników socjalnych i asystentów rodziny</p>

Rozdział 4

Cele programu i adresaci

§ 4

Cel główny:

Celem głównym Programu jest rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin w Gminie Skawina, sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Cele szczegółowe:

1. Podejmowanie działań profilaktycznych zmierzających do poprawy funkcjonowania rodzin i poprawy sytuacji dziecka,
2. Podnoszenie jakości oraz efektywności usług na rzecz wspierania rodziny,
3. Wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze,
4. Zapobieganie umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej z rodziny zagrożonej kryzysem, podejmowanie działań na rzecz powrotu dzieci już umieszczonych w pieczy zastępczej do rodziny biologicznej
5. Zapewnienie rodzinom poczucia bezpieczeństwa socjalnego i stabilizacji.

Rozdział 5

Działania programowe

§5

Tabela 10. Działania programowe

Cel szczegółowy nr 1	
Podejmowanie działań profilaktycznych zmierzających do poprawy funkcjonowania rodzin i poprawy sytuacji dziecka,	
Zadania	Osoba/zespół/instytucje odpowiedzialne za realizację
Działania na rzecz integracji rodzinnej, wspieranie aktywności społecznej rodzin poprzez prowadzenie pracy	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Skawina - pracownik socjalny, asystent rodziny

socjalnej z wykorzystaniem zasobów rodziny i środowiska lokalnego;	
Diagnoza sytuacji rodziny oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Skawina - pracownik socjalny,
Działania edukacyjne na rzecz rodziców mające na celu poprawę świadomości rodzicielskich, m.in. wsparcie w prawidłowym wypełnianiu ról opiekuńczych oraz wychowawczych wobec dzieci;	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Skawina - pracownik socjalny, asystent rodziny, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Poradnia Psychologiczna dla dzieci i młodzieży, Centrum Wsparcia Rodziny Sąd Rodzinny – kurator społeczny, kurator zawodowy
Udzielanie pomocy w zakresie zdobywania umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Skawina - pracownik socjalny, asystent rodziny, rodziny wspierające
Objęcie rodziny wsparciem asystenta rodziny;	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Skawina - pracownik socjalny, asystent rodziny, Sąd
Udzielanie rodzinom pomocy prawnej i psychologicznej poprzez skierowanie ich na konsultacje i poradnictwo specjalistyczne;	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Skawina - pracownik socjalny, asystent rodziny, placówki oświatowe, Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Poradnia Psychologiczna dla dzieci i młodzieży, Centrum Wsparcia Rodziny,
Udzielanie wsparcia dzieciom w szczególności poprzez udział w zajęciach organizowanych przez placówki wsparcia dziennego;	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Skawina „Siemacha” Skawina Placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży
Opracowywanie i wdrażanie projektów i programów profilaktyczno - edukacyjnych dla rodzin i dzieci;	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Skawina - pracownik socjalny, asystent rodziny, Zespół Interdyscyplinarny, organizacja pozarządowe
Udzielanie informacji na temat na leczenie i terapię osób uzależnionych,	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Skawina - pracownik socjalny, asystent rodziny, Zespół Interdyscyplinarny, Centrum Wsparcia Rodziny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
Cel szczegółowy nr 2	
Podnoszenie jakości oraz efektywności usług na rzecz wspierania rodziny	
Zadania	Osoba/zespół/instytucje odpowiedzialne za realizację
Umożliwienie asystentom rodziny oraz pracownikom socjalnym korzystania ze szkoleń i superwizji	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Skawina-Zespół Interdyscyplinarny, Centrum Wsparcia Rodziny,
Zapewnienie dostępu do szkoleń i superwizji dla pracowników placówek oświatowych	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Skawina-Zespół Interdyscyplinarny, Centrum Wsparcia Rodziny,

Pozyskiwanie rodzin wspierających do współpracy z rodzinami obciążonymi trudnościami w prawidłowym funkcjonowaniu;	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Skawina
Współpraca z zespołem interdyscyplinarnym, organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami działającymi na rzecz dziecka i rodziny dotkniętej przemocą;	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Skawina , Zespół Interdyscyplinarny, placówki oświatowe, Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Poradnia Psychologiczna dla dzieci i młodzieży, służba zdrowia, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
Udzielanie informacji o instytucjach świadczących pomoc na rzecz rodziny, informowanie o możliwościach i perspektywach swojej sytuacji	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Skawina, Zespół Interdyscyplinarny, Punkt Interwencyjno-Konsultacyjno-Wspierający, placówki oświatowe, Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Poradnia Psychologiczna dla dzieci i młodzieży, służba zdrowia, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
Współpraca z organizacjami pozarządowymi i kościelnymi oraz instytucjami zajmującymi się pomocą dziecku i rodzinie	Urząd Miasta i Gminy Skawina, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Skawina, „Siemacha” Skawina Placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, Placówki Oświatowe, organizacje pozarządowe
Realizowanie przez placówki oświatowe programów profilaktycznych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży oraz programów edukacyjno-wychowawczych przeciwdziałających dysfunkjom społecznym	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Skawina Placówki Oświatowe
Cel szczegółowy nr 3	
Wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze	
Zadania	Osoba/zespół/instytucje odpowiedzialne za realizację
Promowanie i wspieranie działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Skawina, „Siemacha” Skawina Placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, Placówki Oświatowe
Organizowanie wydarzeń o charakterze integrującym rodziny	Urząd Miasta i Gminy Skawina, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Skawina, „Siemacha” Skawina Placówka wsparcia dziennego dla

	dzieci i młodzieży, Placówki Oświatowe, organizacje pozarządowe, Centrum Wspierania Rodziny
Prowadzenie i rozwój oferty wsparcia dziennego	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Skawina
Realizacja rządowego programu dla rodzin wielodzietnych” Karta Dużej Rodziny”	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Skawina,
Prowadzenie grup wsparcia i samopomocy	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Skawina, Centrum wspierania rodziny, „Siemacha” Skawina Placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży
Cel szczegółowy nr 4	
Zapobieganie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej z rodziny zagrożonej kryzysem, podejmowanie działań na rzecz powrotu dzieci już umieszczonych w pieczy zastępczej do rodziny biologicznej	
Zadania	Osoba/zespół/instytucje odpowiedzialne za realizację
Praca asystenta rodziny z rodziną biologiczną w sytuacji umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej;	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Skawina - pracownik socjalny, asystent rodziny,
Udzielenie pomocy rodzicom biologicznym w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Skawina - pracownik socjalny, asystent rodziny, Urząd Pracy
Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej;	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Skawina
Współpraca z organizatorem pieczy zastępczej, rodziną zastępczą, placówkami opiekuńczo-wychowawczymi;	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Skawina - pracownik socjalny, asystent rodziny,

Przydzielenie asystenta rodziny rodzicom, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Skawina - pracownik socjalny, Sąd Rodzinny-
Współpraca asystenta rodziny lub pracownika socjalnego z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej w przygotowaniu planu pomocy dziecku przebywającemu w pieczy zastępczej;	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Skawina - pracownik socjalny, Sąd Rodzinny - kurator zawodowy, kurator społeczny, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej
Udział asystenta rodziny lub pracownika socjalnego w okresowej ocenie sytuacji dziecka, której dokonuje organizator pieczy zastępczej;	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Skawina - pracownik socjalny, Sąd Rodzinny - kurator zawodowy, kurator społeczny,
Motywowanie rodziców biologicznych do utrzymywania osobistych kontaktów z dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej, z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takich kontaktów oraz do współodpowiedzialności za sprawy dziecka;	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Skawina - pracownik socjalny, Sąd Rodzinny - kurator zawodowy, kurator społeczny, koordynator/ opiekun rodzinnej pieczy zastępczej, pedagog, wychowawca szkolny
Organizowanie szkoły dla rodziców.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Skawina, Centrum Wspierania Rodziny, organizacje pozarządowe
Cel szczegółowy nr 5 Zapewnienie rodzinom poczucia bezpieczeństwa socjalnego i stabilizacji	

Zadania	Osoba/zespół/instytucje odpowiedzialne za realizację
Udzielenie rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej pomocy finansowej i rzeczowej	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Skawina - pracownik socjalny,
Zapewnienie dzieciom i młodzieży pomocy w postaci posiłków w tym w ramach programu” posiłek w domu i w szkole”	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Skawina - pracownik socjalny,
Pomoc w formie usług wychowawczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi dla rodzin z dziećmi	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Skawina - pracownik socjalny,
Poradnictwo i praca socjalna na rzecz rodzin z dziećmi świadczona przez MGOPS	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Skawina - pracownik socjalny,
Wsparcie dzieci i młodzieży z rodzin ubogich w dostępie do wypoczynku	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Skawina - Siemacha” Skawina Placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, organizacje pozarządowe, Urząd Miasta i Gminy Skawina, kuratorium Oświaty
Tworzenie i realizacja projektów, których celem jest wyrównanie szans edukacyjnych dzieci oraz szans na rynku pracy dorosłych osób opuszczających pieczę.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Skawina, placówki Oświatowe

Źródło: Opracowanie własne MGOPS

Rozdział 6

Miejsce i czas realizacji programu

§ 6

Programie Wspierania Rodziny będzie realizowany na terenie gminy Skawina w latach 2022-2024. Wdrażanie rozpocznie się po jego uchwaleniu, a działania zaplanowane do realizacji będą wprowadzane w formie ciągłej.

Rozdział 7

Realizatorzy programu

§ 7

Realizatorami programu wspierania rodziny są: Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skawinie, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Skawinie, Urząd Miasta i Gminy Skawina, Komisariat Policji w Skawinie, Urząd Pracy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Parafie, Miejska Biblioteka Publiczna, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Skawinie, organizacje pozarządowe, Centrum Wspierania Rodziny w Skawinie, placówki oświatowe z terenu gminy Skawina, Skawińska służba zdrowia, Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Skawinie, Centrum Zdrowia Psychicznego, Poradnia Psychologiczna dla Dzieci i Młodzieży.

Rozdział 8

Finansowanie programu

§ 8

Finansowanie Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Skawina na lata 2022-2024 odbywać się będzie ze środków własnych gminy, Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego, środków unijnych.

Rozdział 9

System monitoringu i ewaluacji

§ 9

1. Monitoring i ewaluacja Programu Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 w Gminie Skawina zgodnie z Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. stanowi dokument wyznaczający cele i zadania na okres 3 lat, w związku z tym wymaga oceny i weryfikacji efektywności podejmowanych zadań. Monitoring Programu będzie polegał na bieżącym gromadzeniu oraz analizowaniu informacji o sposobie i efektach jego realizacji. Zebrane dane pozwolą na kontrolę postępu realizacji poszczególnych zadań oraz podjęcie działań modyfikujących. Stała

obserwacja realizacji wyznaczonych celów pozwoli na ewentualne dookreślenie obszarów, które poddane zostaną ewaluacji. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, a samej rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego podejmowania działań zmierzających do rozwiązania swoich problemów. Tylko w takich okolicznościach można zwiększyć jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie własnej aktywności oraz poszukiwania nowych sposobów rozwiązywania problemów.

2. Ewaluacja jest systematycznym badaniem programu, w celu określenia efektywności jego działań. Chcąc dokładnie zinterpretować wyniki badań założono, że do Programu na lata 2022-2024 użyte zostaną wskaźniki obowiązujące w latach 2019-2021. Takie podejście do badanych problemów, pozwoli na dokonanie porównań, określenie wartości oraz ustalenie korzyści z wprowadzonych działań. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skawinie raz na rok będzie dokonywał analizy jakościowej i ilościowej realizacji Programu w oparciu o gromadzone dane poprzez ich analizę i interpretację.
3. Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań głównie w oparciu o analizę założonych wskaźników. Merytorycznej analizie poddane będą:
 - rzeczywiste rezultaty zastosowanych rozwiązań (oczekiwane i nieoczekiwane),
 - porównanie zgodności osiągniętych rezultatów z celami Programu,
 - współpraca partnerów programu i jej wpływ na realne wsparcie rodzin w Gminie Skawina.
4. Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skawinie corocznie składa sprawozdanie Radzie Miasta z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny.
5. Po zakończeniu realizacji programu zostanie utworzony raport podsumowujący podejmowane działania.

Rozdział 10

Podsumowanie

§ 10

Zmieniające się warunki społeczne mają ogromny wpływ na życie rodzin, a zwłaszcza wychowanie dzieci w rodzinach. Niepokojącym jest fakt, że coraz większą rolę w tym zakresie wychowania odgrywa środowisko zewnętrzne (grupy społeczne, rówieśnicy, itp.), wykorzystujące niestabilną, trudną sytuację rodzin, dzieci niejednokrotnie destrukcyjnie wpływające na osobowość dziecka. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zobowiązuje samorząd do podjęcia różnorodnych działań, by uchronić środowiska rodzinne od całkowitego rozpadu, jak również zachęca do rozszerzenia działań opiekuńczych. Po analizie zebranych danych tutejszy Ośrodek zdecydował, że należy skupić się na wczesnym rozpoznaniu środowisk zagrożonych, podejmowaniu działań profilaktycznych zmierzających do poprawy funkcjonowania rodzin i poprawy sytuacji dziecka, podnoszeniu jakości oraz efektywności usług na rzecz wspierania rodziny, Wspieraniu rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, zapobieganiu umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej z rodziny zagrożonej kryzysem, podejmowaniu działań na rzecz powrotu dzieci już umieszczonych w pieczy zastępczej do rodziny biologicznej, zapewnieniu rodzinom poczucia bezpieczeństwa socjalnego i stabilizacji.

Przywrócenie rodzinom zdolności opiekuńczo-wychowawczych to proces długotrwały, wymagający zaangażowania specjalistów jak również wszystkich członków rodzin, dlatego istotnym jest właściwa diagnoza środowiska oraz wytrwałość w dążeniu do zrealizowania celów programu.

Doświadczenia z minionych lat wskazują zapotrzebowanie na:

1. Rozwijanie działań zmierzających do poprawy jakości życia, wyrównywania szans rodzin najuboższych, głównie poprzez udzielanie wsparcia finansowego,
2. Podejmowanie działań na rzecz integracji i doskonalenia lokalnego systemu wspierania rodziny, w tym poprzez współpracę z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej,

3. Prowadzenie systemu szkoleń i superwizji dostosowanych do zadań pracowników socjalnych, asystentów rodziny i przedstawicieli innych grup zawodowych mających wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodziny,
4. Podejmowanie działań na rzecz uwrażliwiania na problemy i potrzeby rodzin niewydolnych opiekuńczo- wychowawczo i zaangażowania społeczności lokalnej,
5. prowadzenie działań na rzecz pozyskiwania większej liczby rodzin wspierających,

Spis tabel

Tabela 1. Liczba dzieci w rodzinach w poszczególnych miejscowościach Gminy Skawina na dzień 31 grudnia 2021r.	9
Tabela 2. Placówki edukacyjne Miasta i Gminy Skawina – liczba uczniów uczęszczających.....	10
Tabela 3. Liczba przedszkoli na terenie gminy – liczba dzieci uczęszczających.....	10
Tabela 4. Karta Dużej Rodziny wydana w Gminie Skawina na przestrzeni lat 2019-2021	11
Tabela 5. Powody przyznania pomocy przez MGOPS Skawina w latach 2019-2021.....	13
Tabela 6. Liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny w latach 2019-2021.	19
Tabela 7. Szacunkowa liczba dzieci z terenu Gminy Skawina umieszczonych w pieczy zastępczej..	20
Tabela 8. Procedura " Niebieskie Karty"	25
Tabela 9. Analiza SWOT.....	26
Tabela 10. Działania programowe	28

Spis wykresów

Wykres 1. Liczba rodzin i osób w rodzinach, których przyznano świadczenia	11
Wykres 2. Liczba rodzin objętych pomocą z powodu bezradności przez MGOPS Skawina w latach 2019-2021	14
Wykres 3. Procentowy udział rodzin z problemem opiekuńczo- wychowawczym w ogólnej liczbie rodzin z dziećmi objętych pomocą w latach 2019-2021.....	14
Wykres 4. Procentowy udział rodzin z problemem opiekuńczo- wychowawczym w ogólnej liczbie rodzin objętych pomocą w latach 2019-2021	15
Wykres 5. Liczba wniosków pracowników socjalnych o wsparcie asystenta rodziny w latach 2019-2021.....	15
Wykres 6. Liczba rodzin objętych pracą socjalną przez MGOPS Skawina w latach 2019-2021.....	22

Spis rysunków

Rys. 1 Położenie Gminy Skawina.....	8
-------------------------------------	---